

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ในอดีตสภาพการแข่งขันทางการตลาดยังไม่รุนแรงและไม่ซับซ้อนมากนัก การควบคุมดูแลทางด้านประสิทธิภาพทางการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดต้นทุนทางการผลิตก็สามารถทำได้โดยง่าย แต่ปัจจุบันภายใต้ภาวะการแข่งขันทางการตลาดที่มีความรุนแรงมากขึ้น การขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเรื่องการบริหารและการจัดการทางการเงิน นอกจากจะมีผลต่อต้นทุนหรือค่าดอกเบี้ยที่สูงขึ้นแล้วยังอาจส่งผลทำให้เกิดโอกาสของการขาดสภาพคล่องทางการเงินและมีความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจได้อีกด้วย ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะแก้ปัญหาโดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การระดมเงินลงทุนเพิ่ม หรือการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยหวังที่จะเพิ่มผลผลิต แต่กลับเป็นการลงทุนที่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ย ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวอาจช่วยแก้ปัญหาได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่ในระยะยาวแล้วไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง อีกทั้งอาจมีส่วนทำให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินได้อีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการและการลดต้นทุนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจการของตนเอง

สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องมือวัดทางอุตสาหกรรมและเครื่องควบคุมอัตโนมัติ ซึ่งถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในภาคอุตสาหกรรมการผลิตนั้น พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารต้นทุนและการเงิน ทำให้บ่อยครั้งมักเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ขาดแคลนทรัพยากรทางการผลิต เป็นต้น การจัดทำงบประมาณเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการควบคุมต้นทุนการผลิตและปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น โดยการจัดทำงบประมาณจะเป็นการวางแผนทางการเงินในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการตามนโยบายและแผนดำเนินงานขององค์กร และยังสามารถใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมค่าใช้จ่ายในอนาคตได้อีกด้วย

1.2 ความสำคัญของการจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณจะเป็นการวางแผนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งนอกจากจะเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อให้ทราบถึงต้นทุนทางการผลิตแล้ว การจัดทำงบประมาณจะมีส่วนช่วยให้สามารถวางแผนทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการผลิต

การจัดทำงบประมาณเป็นการวางแผนทางการเงินในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนดำเนินงานขององค์กร งบประมาณจะใช้ประโยชน์ในการควบคุมและประสานงานทุกระดับกิจกรรมขององค์กร การจัดทำงบประมาณจะเป็นการแสดงค่าใช้จ่ายและรายได้หรือผลกำไรตามแผนงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับระยะเวลาหนึ่งในอนาคตซึ่งไม่สั้นและไม่ยาวจนเกินไป งบประมาณจะถูกใช้เป็นมาตรฐานเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและการควบคุมค่าใช้จ่ายในอนาคต งบประมาณเป็นส่วนหลักของการควบคุมโครงการในองค์กรเนื่องจากการจัดงบประมาณทางการเงินสำหรับกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ ตัวเลขงบประมาณทางการเงินเป็นตัวกำหนดปริมาณเงินที่ใช้ได้ในกิจกรรม เช่น งบประมาณการจัดหาและฝึกอบรมพนักงาน การจัดซื้อเครื่องจักร การผลิต การส่งเสริมการขาย เป็นต้น ดังนั้น งบประมาณจึงมีประโยชน์ใช้ในระบบบัญชีขององค์กร ซึ่งสามารถครอบคลุมได้ทุกหน่วยงาน นอกจากนี้ ลักษณะเชิงการเงินของงบประมาณจะมีส่วนในการเปิดเผยข้อมูลด้านการลงทุน ต้นทุนการผลิต ต้นทุนการดำเนินงาน ผลตอบแทนการลงทุน เป็นต้น ดังนั้นการจัดทำงบประมาณจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานที่ผู้บริหารขององค์กรทุกองค์กรควรให้ความสนใจ

1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย

พัฒนาระบบงบประมาณของโรงงานตัวอย่าง

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

ศึกษาโครงสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณหลัก (Master Budget) ซึ่งได้แก่

- งบประมาณรายได้
- งบประมาณการผลิต
- งบประมาณต้นทุน
- งบประมาณคงคลัง

ของโรงงานตัวอย่างในผลิตภัณฑ์หลัก 4 ชนิด ได้แก่ เครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Temperature Control) เทอร์โมคัพเบิล (Thermocouple) ฮีตเตอร์สแตนเลส (Stainless Heater) และฮีตเตอร์อินฟราเรด (Infrared Heater)

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาทฤษฎีและสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ
 - 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ถึงจุดบกพร่องรายงานทางการเงินเดิมของโรงงาน
 - 2.2 ศึกษากระบวนการดำเนินงานและการไหลเวียนของเอกสารทางการเงิน เช่น งบดุล งบกำไร-ขาดทุน และงบกระแสเงินสด
3. ออกแบบเอกสารเพื่อเก็บข้อมูลของรายงานทางการเงินต่างๆ
4. วางระบบการคิดต้นทุนการผลิต
5. จัดวางระบบการจัดทำงบประมาณหลัก (Master Budget)
6. ประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดทำงบประมาณหลัก
7. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดทำงบประมาณหลักต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลที่แท้จริงของการดำเนินงาน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ Business Plan
3. เพื่อให้ทราบต้นทุนการผลิต การตั้งราคาขาย ควบคุมการดำเนินงาน และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการบริหารงาน
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยและพัฒนาระบบการจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

1.7 แผนการดำเนินงานวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)											
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. ศึกษาศาสตร์และตำราวิจัยที่เกี่ยวข้อง												
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ												
2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ถึงจุดบกพร่องรายงานทางการเงินเดิมของโรงงาน												
2.2 ศึกษาระบบการดำเนินงานและการไหลเวียนของเอกสารทางการเงิน เช่น งบดุล งบกำไร-ขาดทุน และงบกระแสเงินสด												
3. ออกแบบเอกสารเพื่อเก็บข้อมูลของรายงานทางการเงินต่างๆ												
4. วางระบบการคิดต้นทุนการผลิต												
5. จัดวางระบบการจัดทำงบประมาณหลัก (Master Budget)												
6. ประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดทำงบประมาณหลัก												
7. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดทำงบประมาณ หลักต่อไป												